

Цел за устойчиво развитие 12

Устойчиво потребление и производство

Въведение

ЦУР 12 има за цел да гарантира добро използване на ресурсите, подобряване на енергийната ефективност, устойчива инфраструктура и осигуряване на достъп до основни услуги, зелени и достойни работни места и осигуряване на по-добро качество на живот за всички.

В момента потреблението и производството в световен мащаб се основават на използването на природната среда и ресурсите по начин, който продължава да има разрушително въздействие върху планетата. Икономическият и социален прогрес през последното столетие беше придружен от влошаване на околната среда, което застрашава системите, от които зависи нашето бъдещо развитие.

Текущо състояние

Повече от 70% от естествените екосистеми в света – от дъждовните гори до крайбрежните зони – са превърнати по някакъв начин в използване от човека. Неустойчивото използване доведе до деградация на земята с последици като ерозия на почвата, подкисляване или загуба на биологично разнообразие и ускоряване на изменението на климата, което води до влошаване на сушата и недостиг на вода в много части на света. Тези тенденции подчертават спешната необходимост от постигане на по-добър баланс между начините, по които използваме ресурсите, и мерките, които предприемаме, за да ги защитим и възстановим.

Неустойчивите модели на производство и потребление включват нарастващ материален отпечатък. Това показва нарастващия натиск върху околната среда за подпомагане на икономическия растеж, хранителните отпадъци, водещи до по-голяма загуба на ресурси, замърсяване на водата и въздуха с по-висока скорост от тази, която природата може да пречисти. Електрониката и пластмасите се характеризират с много дълъг живот и вредни въздействия в природата, но в действителност имат ниски нива на рециклиране.

Фигура 1. Увеличаване на глобалния материален отпечатък

Важност

Устойчивото потребление и производство има за цел „да прави повече и по-добре с по-малко“, увеличавайки нетните печалби от икономически дейности чрез намаляване на използването на ресурси, деградацията и замърсяването, като същевременно повишава качеството на живот. Намаляването на загубата на храна и отпадъците може да допринесе за устойчивостта на околната среда чрез намаляване на производствените разходи и повишаване на ефективността на хранителните системи.

Постигането на модели на устойчиво потребление и производство ще осигури повишаване на ефективността и производителността, като гарантира, че човешките дейности остават в рамките на капацитета на планетата, като същевременно се зачитат правата на бъдещите поколения.

Предизвикателства

Пандемията от COVID-19 наложи промяна в поведението на хората, като се започне от ограниченията върху човешката мобилност като отдалечена работа/училище и блокировки. Всичко това доведе до някои положителни въздействия върху околната среда, като почисти реки и небе.

От друга страна, ограниченията създадоха някои отрицателни последици за околната среда, като например повишеното търсене на материали, предназначени за безопасността и комфорта на общото население. Като се започне от широкото използване на маски за лице и други лични предпазни средства и се стигне до увеличеното онлайн пазаруване на храни, дрехи.

Увеличеното онлайн пазаруване и услугите за доставка на храна доведоха до увеличена употреба на пластмаси за еднократна употреба. След COVID-19 правителствата трябва да работят върху политики, които насърчават развитието на активни екологични биопластмаси, както и технологии, които насърчават принципите на кръговата икономика. Трябва да видим пандемията като възможност за разработване на планове и действия, които биха променили настоящите тенденции и биха насочили потреблението и производството към по-устойчив подход. Можем да считаме този преход за успешен, ако доведе до подобрения в ефективността на ресурсите, разглеждане на целия жизнен цикъл на икономическите дейности и активно участие в екологични споразумения.

Напредък към постигане на целта

Като физическо лице начините да помогнете са прости, живеете, купувайки и избирайки устойчиво. Ето няколко примера как вие лично можете да допринесете за постигането на тази цел.

- Има благотворителни организации, подкрепящи целите. Намерете цел 12 благотворителна организация, която искате да подкрепите. Всяко дарение, голямо или малко, може да промени нещата!
- Пазарувайте, яжте и пийте на местно ниво. Подпомагането на местния бизнес задържа хората на работа и паричните кръгове обратно във вашата общност.
- Внимавайте с опаковката – колкото по-малко, толкова по-добре!
- Купуването втора употреба е очевидният избор, направете го, когато можете.
- Купувайте от компании, за които знаете, че имат устойчиви практики и не вредят на околната среда.

- Използвайте приложения за споделяне на храна. Има приложения за даряване на остатъци от храна.
- Изберете продукти за многократна употреба. Използвайте еко-чанта за пазаруване, бутилка за вода за многократна употреба или чаша, за да намалите пластмасовите отпадъци.
- Присъединете се към петиции и кампании, които са срещу бизнеси с неустойчиви практики.

Като бизнес във ваш интерес е да намерите нови решения, които позволяват устойчиво потребление и производство. Иновациите и дизайнерските решения могат едновременно да дадат възможност и да вдъхновят хората да водят по-устойчив начин на живот, намалявайки въздействията и подобрявайки благосъстоянието.

Ресурси и допълнителна литература:

1. https://en.wikipedia.org/wiki/Sustainable_Development_Goal_12#The_Impacts_of_COVID-19
2. <https://goumbook.com/sdg-12-responsible-consumption-and-production/>
3. <https://www.un.org/sustainabledevelopment/sustainable-consumption-production/>
4. <https://www.unep.org/explore-topics/sustainable-development-goals/why-do-sustainable-development-goals-matter/goal-12>
5. <https://sdg-tracker.org/sustainable-consumption-production>
6. <https://www.globalgoals.org/goals/12-responsible-consumption-and-production/>
7. <https://www.undp.org/tag/goal-12-responsible-consumption-and-production>
8. <https://www.globalgoals.org/goals/12-responsible-consumption-and-production/>

